

KLAGANDE

Migrationsverket

MOTPART

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Ombud och offentligt biträde:

Ombud:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Skåne län, migrationsdomstolen, dom den 7 mars 2008 i mål nr UM 1768-07, se bilaga

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom, utom såvitt avser beslutet om ersättning till offentligt biträde, och fastställer Migrationsverkets beslut den 20 september 2007.
2. Migrationsöverdomstolen fastställer ersättning till som offentligt biträde till 7 742 kr, varav 5 294 kr avser arbete, 900 kr utlägg och 1 548 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att Migrationsöverdomstolen med ändring av migrationsdomstolens dom ska fastställa verkets beslut och anför till stöd för sin talan i huvudsak följande.

Av den rapportering som verket ingett i ärendet framgår att armenier som har flyttat till Ryssland har haft stora möjligheter att registrera sig i landet. Om de lokala myndigheterna motverkat en registrering har familjen haft möjlighet att flytta till andra orter för att bli registrerade. Som framgår av utredningen saknade familjen inte handlingar utan innehade sovjetiska passhandlingar när de kom till Ryssland. Familjen har sysslat med handel under sin vistelse i Ryssland. Att familjen ska ha vistats i Ryssland sedan år 1989 utan att någon av familjemedlemmarna varit registrerade, är mot denna bakgrund inte trovärdigt.

Det finns inga uppgifter i ärendet om att familjen utsatts för någon förföljelse av myndigheterna på grund av sin etniska tillhörighet. Att greps en handfull gånger under de sjutton år familjen vistades i Ryssland kan i sig inte anses som förföljelse. Det finns inget i ärendet som indikerar att gripandena har skett på grund av hans etniska tillhörighet.

Familjens huvudsakliga asylskäl synes vara att det efter cirka tio år i Ryssland blev känt i grannskapet att inte var av armenisk utan azerisk etnicitet. Familjen fick då problem med sina armeniska grannar. Det finns inga uppgifter i ärendet att myndigheterna deltog i trakasserier eller att dessa saknade vilja eller förmåga att bistå familjen. Av utredningen framgår att familjen inte vände sig till myndigheterna eller försökte flytta till annan ort.

Migrationsverket finner det uppenbart att familjen inte gjort sannolikt att de är att anse som flyktingar enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen eller skyddsbehövande i övrigt enligt 4 kap. 2 § samma lag.

Av utredningen framgår att _____ var fullt frisk före ankomsten till Sverige. Av de ingivna läkarjournalerna framgår att hon nu mår dåligt. Det finns dock inga uppgifter om att hon lider av en livshotande sjukdom eller allvarlig psykisk störning. Hennes sjukdomstillstånd synes snarast vara relaterat till risken för ett beslut om utvisning. Det finns psykiatrisk vård att tillgå i Ryssland. Även om vården kan kosta pengar utgör detta i sig inte grund för uppehållstillstånd i Sverige. Av journalanteckningarna framgår vidare att yngste sonen, _____, enligt faderns uppgifter, har slutat att dricka samt att man sökt vård för detta. Av samma journalanteckningar framgår att sonen planerade att resa till Danmark. Enligt uppgift är han också mycket aktiv i en fotbollsförening. Det finns således inget som visar att sonen _____ lider av någon allvarligare psykisk åkomma.

Migrationsverket anser inte heller att det föreligger grund att bevilja uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen eller att det finns något annat skäl att medge uppehållstillstånd.

Familjen _____ bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Huvudregeln är att en utlännings utsaga ska vinna tilltro, såvida det inte finns något konkret som visar att de uppgifter som lämnats är osanna. Några sådana konkreta uppgifter finns inte i detta mål. Migrationsverket har heller inte kunnat visa att de i målet lämnade uppgifterna skulle vara osanna.

_____ och _____ hade endast gamla ryska passhandlingar. Barnen hade inte några pass. Ingen av familjemedlemmarna kunde bli registrerad i Ryssland. För registrering krävs att varje familjemedlem disponerar över en bostadsyta på nio

kvadratmeter. Det fanns inte någon möjlighet för familjen att ordna detta, eftersom det hade krävts stora summor pengar i kombination med mutor. Det är orimligt att hänvisa en barnfamilj att flytta runt i Ryssland till dess det slutligen i någon ort ges möjlighet till registrering. Det kan ju dessutom hända att familjen aldrig hittar en sådan ort.

De tvingades att lämna Armenien på grund av de övergrepp som de utsattes för med anledning av azeriska etnicitet. Efter flykten till Ryssland fortsatte förföljelsen och trakasserierna mot dem på grund av makarnas blandade etnicitet. De utsattes vid ett flertal tillfällen för hot och misshandel. Barnen trakasserades och vågade inte vistas utomhus. På grund av föräldrarnas fruktan tilläts sonen inte att gå i skolan. Han har därför uteslutande gått i svensk skola. Även polisen utsatte dem för förföljelse. greps vid fem till sex tillfällen och tvingades betala mutor för att bli frisläppt. Orsaken till gripandena var etnicitet tillsammans med det förhållandet att han saknade tillstånd att bo i Ryssland, vilket också det berodde på hans etnicitet. Vart än familjen skulle bege sig i Ryssland skulle förföljelsen och trakasserierna bli likadana som på den tidigare bostadsorten. Det finns ingenting i målet som styrker eller ens antyder något annat. Familjen har under lång tid levt med stark rädsla och till och med dödshot. De har utsatts för övergrepp från såväl privatpersoner som polismyndigheten. Familjen har vid några tillfällen vänt sig till polisen som dock inte visade något intresse av att skydda familjen. Trakasserierna ökade istället efter polisanmälningarna. Förföljelsen av familjen har tillräcklig intensitet för att utgöra grund för uppehållstillstånd.

Den 7 juli 2008 blev åter inlagd på psykiatrisk avdelning. Hon mår mycket dåligt. Hennes tillstånd är sådant att hon måste hållas under ständig uppsikt. Med hänsyn till hälsotillstånd föreligger synnerligen ömmande omständigheter och därmed skäl att bevilja uppehållstillstånd. Det yngsta barnet mår inte heller bra. Han

matvägrar och flyr hemifrån. Hans blodvärden är onormala och han har gått ner i vikt.

Av Utrikesdepartementets rapport om de mänskliga rättigheterna i Ryssland från år 2006 framgår att det råder stor knapphet på resurser inom den ryska sjuk- och hälsovården, att majoriteten av den ryska befolkningen är hänvisad till den mycket eftersatta statliga vårdapparaten och att det ofta är nödvändigt att betala mutor för att få adekvat vård. Under dessa förhållanden kan det inte anses att det för gemene man går att erhålla sådan vård i Ryssland. Det måste vara praktiskt möjligt att komma i åtnjutande av erforderlig vård. Något motsatsförhållande råder inte mellan sonen sjukdom och hans planerade resa till Danmark eller hans aktiviteter inom fotbollsföreningen.

Barnen har anpassat sig väl till tillvaron i Sverige. Det vore grovt inhumant att tvinga dem att återvända till Ryssland särskilt med hänsyn till de minnen och den fruktan som förknippas med den tidigare vistelsen där.

Till stöd för sin talan åberopar familjen journalanteckningar avseende vistelse på psykiatrisk avdelning i i 2008, arbetsintyg rörande , intyg rörande utfärdat av en fotbollstränare i samt ett brev från makarnas dotter, . Till styrkande av att det inte finns adekvat vård att tillgå vid psykisk ohälsa hänvisar familjen till Utrikesdepartementets rapport, Mänskliga rättigheter i Ryska federationen 2006, avsnittet "Rätten till bästa uppnåeliga hälsa".

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 10 § utlänningslagen stadgas att i fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver.

En flykting är, enligt 4 kap. 1 § första stycket utlänningslagen, en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. Detta gäller oberoende av om det är landets myndigheter som är ansvariga för att utlänningen utsatts för förföljelse eller om dessa inte kan antas erbjuda trygghet mot förföljelse från enskilda.

Med skyddsbehövande i övrigt avses enligt 4 kap. 2 § första stycket utlänningslagen en utlänning, som i andra fall än som avses i 1 § samma kapitel, befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, behöver skydd på grund av yttre eller inre väpnad konflikt eller på grund av andra svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp, eller inte kan återvända till sitt hemland på grund av en miljökatastrof.

Av 5 kap. 6 § utlänningslagen framgår att om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, får tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana

synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet. Enligt andra stycket samma lagrum får barn beviljas uppehållstillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna personer.

Migrationsöverdomstolens bedömning

Migrationsöverdomstolen konstaterar inledningsvis att familjen inte har gjort sina identiteter sannolika. Emellertid ska, mot bakgrund av de uppgifter som lämnats, ingiven kopia av körkort och resultatet av genomförd språkanalys, familjen skyddsskäl prövas mot Armenien och Ryska federationen.

Armenien

Migrationsöverdomstolen finner inte anledning att frånga den bedömning som Migrationsverket gjort, nämligen att det inte kan anses skäligt att familjen återvänder till Armenien.

Ryska federationen

Av den rapport som sammanställts av den danska migrationsmyndigheten och som ingår i utredningen i ärendet hos Migrationsverket framgår att den ryska migrationsmyndigheten uppskattar att drygt 50 000 personer från Armenien och Azerbajdzjan kom till Ryska federationen mellan åren 1989 och 1993. Majoriteten av dessa var etniska armenier. Av samma rapport framgår att det inte var förknippat med några större problem för armenier att registrera sig i Ryska federationen. Uppgifterna om att familjen avstått från registrering för att det kostade mycket pengar bekräftas således inte av utredningen i målet. Det har vidare påståtts att var armenisk medborgare fram till år 1989 och att han därefter blev medborgare i Sovjetunionen. Mot bakgrund av att Armenien blev en självständig stat först år 1991 kan

varken eller någon annan i familjen ha varit armeniska medborgare före den tidpunkten. Migrationsöverdomstolen kan vidare konstatera att det faktum att familjen innehaft sovjetiska passhandlingar uppenbarligen visar att familjen varit registrerade i dåvarande Sovjetunionen och troligen även i nuvarande Ryssland. Migrationsöverdomstolen finner inte anledning att ifrågasätta att familjen varit bosatt i Ryska federationen men däremot är det inte sannolikt att familjen levit hela 17 år i landet utan att någon i familjen varit registrerad hos de ryska myndigheterna. De problem med dessa som familjen uppgett sig haft med anledning av sin påstådda illegala vistelse i Ryska federationen framstår därför inte som trovärdiga.

Av den rapport från UD rörande mänskliga rättigheter i Ryska federationen som finns i Migrationsverkets dossier i målet framgår att systematisk, organiserad och av statsmakterna sanktionerad diskriminering på grund av ras, hudfärg, etnisk härkomst, religiös, politisk eller annan åskådning inte kan anses förekomma i Ryssland. Ett allmänt förbud mot sådan diskriminering finns i artikel 19 i den ryska författningen. En annan sak är att det bland stora delar av allmänheten i Ryssland förekommer fördomar mot vissa befolkningsgrupper. Dessa fördomar riktas i första hand mot personer från Kaukasien, romer och i viss mån mot personer från Centralasien samt individer av afrikanskt ursprung. Främlingsfientligheten i det ryska samhället har ökat påtagligt under senare år och tagit sig allt våldsammare uttryck. Fördomarna härrör bl. a. från en utbredd föreställning, som även förekommer bland personalen inom de rättsvårdande organen, att personer av främst nordkaukasiskt ursprung skulle svara för en oproportionerligt stor del av kriminaliteten i Ryssland, inte minst den organiserade brottsligheten. Det finns otaliga och trovärdiga uppgifter om hur befattningshavare i sin myndighetsutövning diskriminerar personer från främst Kaukasus, i synnerhet personer av tjetjensk härkomst. Det kan t.ex. röra sig om trakasserier i form av upprepade dokumentkontroller, husrannsakingar

och misshandel. Bland den etniskt ryska befolkningen tycks finnas en betydande förståelse för sådana trakasserier – till stor del grundad på fördomar och okunskap. Den stress som många ryssar känner under den omfattande samhällsomvandlingen som pågår är också av betydelse för dessa uttryck av fientlighet riktad mot minoritetsgrupper i samhället.

Familjen har åberopat flyktingskap mot bakgrund av de trakasserier och övergrepp som familjemedlemmarna uppgivit sig ha fått utstå på grund av sin armeniska respektive azeriska etnicitet. För att diskriminering mot en viss folkgrupp ska nå upp till förföljelse i utlänningslagens mening krävs att den har sådan intensitet och utbreddhet att redan tillhörigheten till folkgruppen medför en individuellt välgrundad fruktan för förföljelse för medlemmarna i gruppen. Av landrapporteringen som finns i målet framgår att det förekommer att personer i Ryssland diskrimineras på grund av sin härkomst. Det framkommer emellertid inte att denna diskriminering är sanktionerad av den ryska statsmakten. Enligt Migrationsöverdomstolens bedömning framgår av UD-rapporteringen att förhållandena för personer i Ryssland med sådan härkomst generellt sett inte heller är sådana att de kan anses utgöra förföljelse i utlänningslagens mening. Inget i rapporteringen tyder på att personer med armenisk/azerisk bakgrund skulle vara mer utsatta än andra. Enbart den omständigheten att familjen är av armenisk respektive azerisk etnicitet medför därför inte att de på grund förhållandena i Ryssland skulle vara i behov av skydd här i landet. En individuell bedömning av åberopade skyddsskäl måste således göras.

Inom asylrätten är det en grundläggande princip att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av internationellt skydd sannolikt (se bl.a. MIG 2007:12 och MIG 2007:37). Sökanden kan göra det genom att lämna en berättelse som framstår som trovärdig och sannolik.

Familjen har berättat att de övergrepp som de utsatts för har ägt rum i staden där de uppger sig ha bott under 17 år. I

utredningen i målet ingår en språkanalys genomförd med

. Enligt analysrapporten har han högst sannolikt har sin språkliga bakgrund i Armenien. Det framgår emellertid att han har påtagliga brister i sina kunskaper om staden. Sålunda har han inte kunnat namnge vare sig det område i staden där han uppger sig ha bott, några kända byggnader, idrottsplatser, parker eller sjukhus där. Enligt Migrationsöverdomstolens mening finns det därför anledning att ifrågasätta om familjen haft sin bostadsort i och därmed även de uppgifter som lämnats om vad familjen ska ha råkat ut för i samma stad.

Frånsett nyss gjort konstaterande, har familjen först hos Migrationsöverdomstolen uppgivit att de vid ett par tillfällen vänt sig till polismyndigheten utan att det lett till några åtgärder från dess sida. Enligt tidigare lämnade uppgifter hade ingen i familjen kontaktat polisen eftersom man inte ansåg att det var någon mening. Migrationsöverdomstolen finner att de förändrade uppgifter som familjen först lämnat i detta sena skede av målet inte förtjänar tilltro framför vad familjemedlemmarna tidigare uppgivit. Familjen kan mot bakgrund av det anförda inte anses ha gjort vad som rimligen kan krävas innan familjen sökte internationellt skydd och har därmed inte gjort sannolikt att myndigheterna i Ryssland saknar vilja eller förmåga att bereda familjen skydd.

Migrationsöverdomstolen finner att familjen inte gjort troligt att de är anse som flyktingar enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen eller som skyddsbehövande i övrigt enligt med 4 kap. 2 § samma lag.

Synnerligen ömmande omständigheter

Vid en samlad bedömning av familjen situation,
särskilt med beaktande av och
hälsotillstånd och den omständigheten att är barn, finns

det inte tillräckliga skäl att bevilja uppehållstillstånd med stöd av 5 kap.
6 § utlänningslagen.

Överklagandet ska således bifallas och Migrationsverkets beslut
fastställas.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

kammarrättsråd

föredragande